

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی کرمان

دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی
پایان نامه مقطع کارشنارسی ارشد رشته اقتصاد بهداشت

عنوان:

تخمین قیمت تمام شده خدمات بخش بیوشیمی آزمایشگاه های خصوصی بر اساس سه
روش هزینه یابی بر مبنای فعالیت ، هنری و موسسه استاندارد بالینی و آزمایشگاهی

توسط:

مصطفی محمدی

استاد راهنما:

دکتر محسن بارونی

استاد مشاور:

دکتر رضا گودرزی

سال تحصیلی: ۱۴۰۲

شماره پایان نامه: ۱۰/۲۹/۹۰۱

چکیده

مقدمه و هدف: تعرفه های خدمات بهداشتی و درمانی از موضوعات مهم بخش سلامت از نظر نوع خدمات ، میزان و نحوه پوشش خدمات ، گسیل منابع به این بخش ، تنظیم درآمد و پرداخت صندوق های بیمه ای و همچنین دسترسی و مصرف خدمات پزشکی است. تناسب میان تعرفه های خدمات تشخیصی و درمانی با هزینه های واقعی آنها سبب خواهد شد تا مراکز تشخیصی و درمانی (دولتی و خصوصی) به علت عدم تأمین هزینه های خود با مشکلات اقتصادی عدیده ای روبرو نشوند، مراکز تشخیصی و درمانی خصوصی تعرفه های مصوب را رعایت کنند، پزشکان حق الزحمه های جداگانه ای خارج از تعرفه های مصوب از بیمه شدگان دریافت نکنند و بیمه شدگان به ویژه اقشار آسیب پذیر و کم درآمد از دسترسی به خدمات محروم نشوند.

یکی از بخش های مهم در سیستم بهداشتی ، بخش آزمایشگاه بالینی است زیرا خدمات مختلفی را از طریق تست های مختلف ارائه می دهند. در واقع آزمایشگاه ها نقش مهمی در کمک به ارائه دهندگان خدمات بهداشتی در تصمیم گیری های بالینی برای بیماران دارند و در نتیجه ۶۰ تا ۷۰ درصد از تشخیص ها بر اساس نتایج آزمایشات است. از طرف دیگر، با توجه به اینکه در بخش بهداشت و درمان هزینه ها و بهای خدمات انجام شده در قالب تعرفه های خدمات بهداشتی و درمانی ، تابعی از شرایط اقتصادی جامعه می باشد، در صورتی که بصورت صحیح و با اظهار نظر کارشناسانه مورد بررسی قرار نگیرند ، به علت هزینه بر بودن ملزومات و تجهیزات مورد استفاده در بخش هایی بخصوص آزمایشگاه می توانند آثار نامطلوبی بر استمرار خدمات درمانی به بار آورند.

روش کار: مطالعه حاضر از نوع مطالعات کاربردی، گذشته نگر و مقطعی می باشد که با استفاده از سه روش هزینه یابی بر مبنای فعالیت (ABC) ، CLSI و هنری در بخش بیوشیمی آزمایشگاه های خصوصی انجام شد. در پژوهش حاضر از بین آزمایشگاه های خصوصی ای که بطور میانگین بین ۷۰ الی ۱۰۰ مراجعه کننده در روز داشته باشند بصورت تصادفی دو آزمایشگاه از شهرهای کرمان و اهواز انتخاب شد. همچنین در این مطالعه کلیه فعالیت های بخش آزمایشگاه به علت حجم زیاد محاسبه نشده است و فقط تعداد آزمایش های بخش بیوشیمی که بیشترین فراوانی را در بین بخش های آزمایشگاه دارد مورد مطالعه قرار گرفته است.

یافته ها: یافته ها بیانگر آن است که بیشترین سهم هزینه در آزمایشگاه ها مربوط به هزینه حقوق و دستمزد و مواد و ملزومات مصرفی اختصاص دارد. در آزمایشگاه شماره یک و دو به ترتیب بیشترین آزمایش مربوط به cratinin با تعداد ۱۷۸۸۱ و Glucose با تعداد ۶۹۱۲ و کمترین آزمایش به ترتیب مربوط به littium با تعداد ۴ و ۲ مورد بوده است. در روش ABC بیشترین قیمت تمام شده مربوط به تست oxalate و کمترین مربوط به تست ceratinin می باشد. قیمت تمام شده هر تست در روش هنری و CLSI برای آزمایشگاه شماره یک برابر با ۳۳۰۹۴ و ۲۸۷۲۰ ریال و برای آزمایشگاه شماره دو برابر با ۳۸۸۲۰ و ۳۱۱۳۶ ریال بوده است .

نتیجه گیری: مطالعه حاضر نشان داد که بین قیمت واقعی خدمات واحد مورد مطالعه و تعرفه های مصوب تفاوت وجود دارد، لذا بهتر است برای قیمت گذاری صحیح تر خدمات ، از روش های مختلف و محاسبه دقیق هزینه ها مانند هزینه یابی بر مبنای فعالیت ، روش هنری و یا موسسه استاندارد بالینی و آزمایشگاهی (CLSI) استفاده شود. با توجه به سهم بالای هزینه های پرسنلی و مواد و ملزومات مصرفی ، توجه ویژه به این منابع ، استفاده صحیح و مناسب از آنها ، استفاده از تجهیزات با کارایی بالا و حذف هزینه های هرز می تواند گام موثری در جهت افزایش کارایی و صرفه جویی در هزینه ها و افزایش سوددهی آزمایشگاه ها باشد.

کلمات کلیدی: هزینه - قیمت ، بخش بیوشیمی ، آزمایشگاه ، هزینه یابی بر مبنای فعالیت ، هنری ،

موسسه استاندارد بالینی و آزمایشگاهی